

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Mattilsynet
Hovedkontoret Postboks 383
2381 BRUMUNDDAL

Att: Nina Grøttan

Deres ref

Vår ref

Dato

17/2644-

16.08.2017

Oppdragsbrev – endring av regelverk for salg av upasteurisert melk fra gård eller seter

Oppdrag:

Helse- og omsorgsdepartementet ber Mattilsynet utarbeide forslag til forskriftsendringer som åpner for begrenset salg av upasteurisert melk direkte fra gård eller seter. Forslag til forskriftsendring bes utarbeidet og sendt departementet til klarering før høring innen 31.10.2017.

Bakgrunn:

EU-regelverk gir en åpning for fastsettelse av nasjonale krav for omsetning av upasteurisert melk og fløte. Det har fra enkelte hold i Norge lenge vært et ønske om å få kjøpt upasteurisert melk. Norge har siden 1953 hatt krav om varmebehandling (pasteurisering) av all melk og fløte. Kravet framgår av forskrift 22.12.2008 nr. 1624 om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften) § 21:

All melk og fløte som omsettes til konsum, skal være varmebehandlet. Som unntak fra dette kravet, kan det fra gård eller seter omsettes rå melk og rå fløte direkte til forbruker for bruk i egen husholdning. Dette unntaket gjelder bare dersom omsetningen skjer tilfeldig og ikke har preg av butikksalg.

Forslag til mulige endringer har vært utredet av Mattilsynet i årene 2008-2011 og oversendt departementet uten at departementet den gang fant å gå videre med saken.

Postadresse

postmottak@hod.dep.no

Besøksadresse
Teatergt. 9

www.hod.dep.no

Telefon*

22 24 90 90

Org no.

983 887 406

Saksbehandler

Stig Atle Vange

Vurdering:

Få europeiske land tillater omsetning av upasteurisert rå melk uten særtiltak, men flere land tillater dette på bestemte vilkår i et begrenset omfang eller innenfor et avgrenset geografisk område. Så langt departementet er kjent med, tillater regelverket i Sverige og Danmark salg av inntil 70 liter i uken på bestemte vilkår og i Finland inntil 2500 liter i året på bestemte vilkår. Departementet ber Mattilsynet om en kort beskrivelse av bestemmelsene i de andre nordiske landene og foreslå norsk forskriftsendring basert på dette med sikte på å oppnå en mulig harmonisering.

Ut ifra næringshensyn og interesse fra enkelte forbrukergrupper vil det være gunstig med en liberalisering av regelverket for omsetning av rå melk i Norge.

De faglige rådene er imidlertid klare på at det foreligger en økt risiko for sykdomsfremkallende bakterier i upasteurisert melk, noe som især vil kunne være uheldig for barn, eldre og immunsvekkede. Det er derfor viktig at et forslag til forskriftsendring særlig ivaretar dette.

Etter en helhetlig vurdering av næringsinteresser, forbrukerinteresser og helsehensyn, har regjeringen vedtatt å utarbeide og sende på høring et forslag om å innføre en begrenset åpning for salg fra gård eller seter på visse vilkår, om lag som de vilkårene som gjelder i våre naboland. Dette vil blant annet kunne innebære at den som selger upasterisert melk vil måtte gi informasjon til forbruker om helserisiko samt råd om oppbevaring og håndtering for å redusere smittefare. Det vil også kunne bli stilt krav om registrering hos Mattilsynet. Departementet ber om at unntaket knyttet til "tilfeldig salg" videreføres for bønder som ikke ønsker å være en del av ordningen.

Med vennlig hilsen

Sissel Lyberg
avdelingsdirektør

Stig-Atle Vange
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi til:

Landbruks- og matdepartementet Postboks 8007 Dep 0030 OSLO